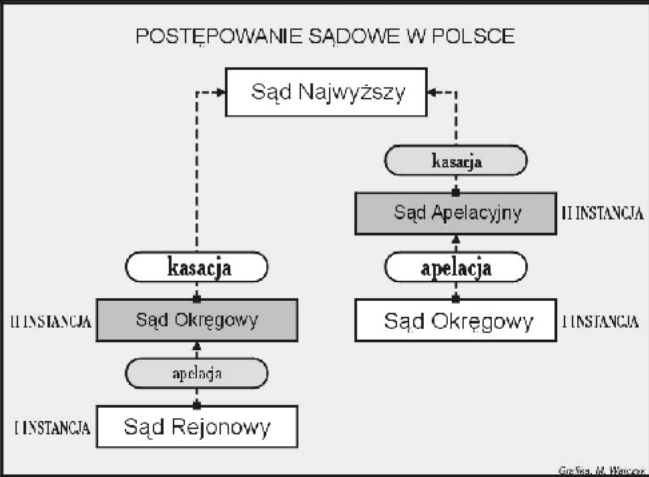

**MODEL ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA
ARKUSZ I**

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza I można uzyskać maksymalnie 100 punktów,
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych), uznaje się każdą inną pełną i poprawną merytorycznie odpowiedź przyznając za nią maksymalną ilość punktów.
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty,
- za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną,
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tylko tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), ile jest wymagane w poleceniu,
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o pełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów,
- informacje podane w nawiasach kwadratowych mają charakter uzupełniający lub alternatywny.

Zadanie	Poprawna odpowiedź <i>Liczba punktów za rozwiązania częściowe</i>	Punkta- cja
1-6	1 – d, 2 – c, 3 – b, 4 – b, 5 – d, 6 – a, <i>1 pkt za każdą poprawną odpowiedź</i>	0-6
7-12	Zadanie 7 (0-4) A-5, B-3, C-4, D-1 Zadanie 8 (0-4) A-2, B-1, C-3, D-4 Zadanie 9 (0-4) A-2, B-1, C-4, D-3 Zadanie 10 (0-4) A-2, B-1, C-4, D-5 Zadanie 11 (0-4) A-1, B-5, C-4, D-3 Zadanie 12 (0-4) A-3, B-1, C-5, D-2 <i>W zadaniach nr 7-12 punktujemy każdą poprawną odpowiedź 1 pkt.</i>	0-24
13	A (0-1) - obyczajowe (zwyczajowe, kulturowe) – 1 pkt, B (0-1) – moralne (etyczne) – 1 pkt	0-2
14	ruchliwość społeczna, np. 1. awans lub degradacja społeczna [pionowa] - wynikająca ze zdobycia wykształcenia lub utraty pracy – 2. migracja, imigracja [pozioma]– wyjazdy w poszukiwaniu pracy, powroty z zagranicy – Przyznajemy po 1 pkt za nazwanie ruchliwości społecznej (razem 2 pkt) I po 1 pkt za podanie przykładów (razem 2 pkt) Uwaga: uznajemy każdą poprawną odpowiedź	0-4

15	<p>A (0-2)– Np. zapewnienie porządku i bezpieczeństwa, funkcja prawodawcza, funkcja socjalna, gospodarcza, regulacyjna, administracyjna ,kulturalna, [lub wskazuje konkretne w zakresie funkcji państwa]– 2 pkt</p> <p>B (0-2)– np. zapewnienie bezpieczeństwa i pokoju, ochrona interesów państwa, [lub wskazuje konkretne w zakresie funkcji państwa]– 2 pkt</p> <p>Po 1 punkcie za każdą poprawnie sformułowaną funkcję. Uwaga: uznajemy każdą poprawną odpowiedź.</p> <p style="text-align: right;"><i>po 1 pkt za prawidłową odpowiedź</i></p>	0-4
16	<p>A (0-2) np. organy państwa muszą przestrzegać prawa, prawo nie działa wstecz, wieloinstancyjność trybu rozstrzygnięcia spraw, niezawisłość sędziów, – 2 pkt.</p> <p>B (0-2) – 1. – drugi podpis – 1 pkt 2. np. konieczność składania podpisu przez premiera lub właściwego (odpowiedniego) ministra pod aktem urzędowym głowy państwa (prezydenta) dla nadania mu mocy prawnej. – 1 pkt.</p> <p>Uwaga: uznajemy każdą poprawną odpowiedź</p> <p style="text-align: right;"><i>po 1 pkt za prawidłową odpowiedź</i></p>	0-4
17	<div style="text-align: center;"> <p>POSTĘPOWANIE SĄDOWE W POLSCE</p> <p>The diagram illustrates the Polish judicial system hierarchy. At the top is the Sąd Najwyższy (Supreme Court). Below it are two paths: one for 'kasacja' (cassation) leading to Sąd Okręgowy (II INSTANCJA), and another for 'kasacja' leading to Sąd Apelacyjny (II INSTANCJA). From Sąd Okręgowy (II INSTANCJA), an 'apelacja' (appeal) leads to Sąd Rejonowy (I INSTANCJA). From Sąd Okręgowy (I INSTANCJA), an 'apelacja' leads to Sąd Apelacyjny (II INSTANCJA). From Sąd Apelacyjny (II INSTANCJA), 'kasacja' leads to Sąd Najwyższy. A small signature 'Giz-Sys, M. Wierczyński' is visible at the bottom right of the diagram.</p> </div> <p>1 pkt za 3 poprawne odpowiedzi, 2 pkt za 5 poprawnych odpowiedzi.</p>	0-2
18	<p>A (0-2) – np. spełnienie warunków UE, oraz układu z Schengen większa kontrola przepływu podróżnych, utrudnienia w nielegalnej pracy – 1 pkt za każdy poprawny przykład.</p> <p>B (0-2) – np. upadek przygranicznego handlu, spadek zatrudnienia w firmach produkujących na potrzeby handlu przygranicznego, utrudnienia wjazdowe dla Polaków – 1 pkt za każdy poprawny przykład.</p>	0-4
19	<p>A (0-2) – fakty – np. 1, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14.</p> <p>B (0-2) – opinie –np. 2, 3, 5, 6, 8,15.</p> <p>Po 2 pkt za cztery fakty i 2 pkt za cztery opinie, po 1 pkt za dwa fakty i po 1 pkt za dwie opinie.</p>	0-4

20	<p>A – Mahatma Gandhi B – Vaclav Havel C – Robert Schuman D – Tadeusz Mazowiecki</p> <p>Po 1 pkt za podanie nazwiska. Uwaga: uwzględniamy pisownię poprawną fonetycznie; jeżeli zdający wpisze niewłaściwe imię, odpowiedzi nie uznajemy.</p>	0-4																									
21	<p>A. (0-2 pkt.) Zdający powinien do podanych w tabeli obszarów dobrać po 1 przykładzie działań podejmowanych przez stowarzyszenia w Ameryce.</p> <table border="1" data-bbox="264 663 1481 1160"> <thead> <tr> <th data-bbox="264 663 319 712"></th> <th data-bbox="319 663 724 712">obszary życia społecznego</th> <th data-bbox="724 663 1350 712">przykłady działań</th> <th data-bbox="1350 663 1481 712"></th> <th data-bbox="1481 663 1541 712"></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="264 712 319 824"></td> <td data-bbox="319 712 724 824">Gospodarka</td> <td data-bbox="724 712 1350 824">budowanie zajazdów</td> <td data-bbox="1350 712 1481 824"></td> <td data-bbox="1481 712 1541 824"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="264 824 319 936"></td> <td data-bbox="319 824 724 936">Edukacja</td> <td data-bbox="724 824 1350 936">tworzenie seminariów, zakładanie szkół</td> <td data-bbox="1350 824 1481 936"></td> <td data-bbox="1481 824 1541 936"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="264 936 319 1048"></td> <td data-bbox="319 936 724 1048">Kultura</td> <td data-bbox="724 936 1350 1048">rozpowszechnianie książek, organizowanie zabaw,</td> <td data-bbox="1350 936 1481 1048"></td> <td data-bbox="1481 936 1541 1048"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="264 1048 319 1160"></td> <td data-bbox="319 1048 724 1160">Religia</td> <td data-bbox="724 1048 1350 1160">wznoszenie kościołów, wysyłanie misjonarzy</td> <td data-bbox="1350 1048 1481 1160"></td> <td data-bbox="1481 1048 1541 1160"></td> </tr> </tbody> </table> <p>Uwaga: uznajemy każdą inną poprawną odpowiedź 1 pkt za 2 poprawne odpowiedzi, 2 pkt za 4 poprawne odpowiedzi.</p> <p>B. (0-2 pkt.) Zdający powinien wskazać korzyści w funkcjonowaniu stowarzyszeń, jakie dostrzega Alexis de Tocqueville.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Dla jednostki: np. rozwijają uczucia, kształtują umysł – 1 pkt 2) Dla społeczeństwa: np. służą jako przykład (inspiracja) dla innych, uczą współpracy i gotowości do kompromisu, umożliwiają poznanie procedur i zasad życia społecznego, strzegą społeczeństwo przed powrotem w stan barbarzyństwa – 1 pkt . <p>C. (0-4 pkt.) Zdający powinien wypisać i zaznaczyć na mapie, zgodnie z podaną legendą, po 2 województwa, w których jest zarejestrowanych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Najmniej organizacji pozarządowych: a) opolskie, b) świętokrzyskie – 1 pkt, zaznaczenie na mapie – 1 pkt. 2) Najwięcej organizacji pozarządowych na 10 tys. mieszkańców: a) mazowieckie, b) pomorskie – 1 pkt, zaznaczenie na mapie – 1 pkt 		obszary życia społecznego	przykłady działań				Gospodarka	budowanie zajazdów				Edukacja	tworzenie seminariów, zakładanie szkół				Kultura	rozpowszechnianie książek, organizowanie zabaw,				Religia	wznoszenie kościołów, wysyłanie misjonarzy			0-11
	obszary życia społecznego	przykłady działań																									
	Gospodarka	budowanie zajazdów																									
	Edukacja	tworzenie seminariów, zakładanie szkół																									
	Kultura	rozpowszechnianie książek, organizowanie zabaw,																									
	Religia	wznoszenie kościołów, wysyłanie misjonarzy																									

D. (0 - 3 pkt.)

Zdający powinien wyjaśnić pojęcie „organizacja pozarządowa” posługując się następującymi elementami:

1) spontaniczny, oddolny sposób założenia organizacji, 2) niezależność polityczna i finansowa od państwa, – 2 pkt. (1 pkt za 1) element, 2 pkt za 2) element.

Zdający powinien podać przykłady dwóch różnych organizacji tego typu działających w Polsce, np. Polski Czerwony Krzyż, Amnesty International – 1 pkt.

22

A. (0-2 pkt.)

Zdający powinien zaznaczyć zdania prawdziwe i fałszywe

- 1) – fałsz
- 2) – fałsz
- 3) – prawda
- 4) – prawda

1 pkt za 2 poprawne odpowiedzi, 2 pkt za 4 poprawne odpowiedzi.

B. (0-2 pkt.)

Zdający powinien wymienić w punktach różnice między stowarzyszeniami zwykłymi (o uproszczonej formie), a stowarzyszeniami.

- 1) stowarzyszenie zwykłe może zostać założone przez minimum 3 osoby, stowarzyszenie przez minimum 15,
- 2) stowarzyszenia zwykłe w odróżnieniu od stowarzyszeń nie posiadają osobowości prawnej,
- 3) nie mogą zrzeszać osób prawnych,
- 4) nie mogą prowadzić działalności gospodarczej,
- 5) nie mogą przyjmować darowizn, spadków, zapisów, otrzymywać dotacji oraz korzystać z ofiarności publicznej,
- 6) mogą pozyskiwać środki na swoją działalność wyłącznie ze składek członkowskich,
- 7) stowarzyszenie zwykłe nie podlega rejestracji w Krajowym Rejestrze Sądowym,
- 8) statut jest obligatoryjny w przypadku stowarzyszeń rejestrowanych, a w przypadku zwykłych wystarczy regulamin.

1 pkt za trzy poprawne wskazania, 2 pkt za pięć wskazań.

0-4

23	<p>Zdający powinien, posługując się fikcyjnymi danymi, napisać pismo informujące o założeniu stowarzyszenia właściwy organ nadzorujący, umieścić w nim wszystkie informacje wymagane w Ustawie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Podanie (użycie) nazwy stowarzyszenia – 1 pkt. 2) Podanie celu działania – 1pkt. 3) Określenie terenu działania – 1pkt. 4) Określenie środków działania – 1 pkt. 5) Podanie siedziby stowarzyszenia – 1 pkt. 6) Podanie nazwiska przedstawiciela – 1 pkt. 7) Właściwy adresat (prezydent) – 1 pkt. 8) Prawidłowa forma (adresat, nadawca, data, podpis) – 1 pkt. 	0-8
24	<p>Zdający, na podstawie Wykresu nr 1, powinien wskazać i wyjaśnić następujące dane:</p> <ol style="list-style-type: none"> A. mieszkańcy dużych miast (500 tys. mieszkańców i powyżej): np. większy dostęp do organizacji, większe potrzeby społeczne, B. osoby z wyższym wykształceniem: np. poczucie odpowiedzialności, większe możliwości działania na rzecz innych, C. kadra kierownicza, inteligencja: np. możliwości, poczucie odpowiedzialności, presja środowiska, misja społeczna inteligencji, D. uczniowie lub studenci: np. większa ilość czasu, idealizm, E. ludzie z dochodem powyżej 800 zł na osobę w rodzinie: np. większe możliwości finansowe, większa ilość czasu, F. osoby uczestniczące kilka razy w tygodniu w praktykach religijnych: np. silna funkcja społeczna Kościoła, duża liczba i różnorodność organizacji, stosowanie się do wskazań religii. <p>Po 1 pkt za właściwe wskazanie i wyjaśnienie przyczyny.</p>	0-6
25	<p>Zdający, zachęcając młodych Polaków do działania w organizacjach społecznych pracy na rzecz innych:</p> <ol style="list-style-type: none"> A.(0-2) formułuje jeden poprawny argument, (np. żyjąc w społeczeństwie powinniśmy postępować zgodnie z zasadą czynienia dobra) do pkt. 1 z Tabeli nr 2- po 1 pkt za każdy argument, B.(0-2) formułuje jeden poprawny argument, (np. stale poszerza się sfera ubóstwa) do pkt. 2 z Tabeli nr 2- po 1 pkt za każdy argument C.(0-2) formułuje jeden poprawny argument, (np. dają możliwości większego indywidualnego kontaktu) do pkt. 3z Tabeli nr 2- po 1 pkt za każdy argument D.(0-2) formułuje jeden poprawny argument, (np. zawsze praca społeczna będzie potrzebna, rząd wszystkiego nie załatwi) do pkt. 4 z Tabeli nr 2- po 1 pkt za każdy argument E.(0-2) formułuje jeden poprawny argument, (np. pomoc dla osób potrzebujących organizowana przez nie jest zawsze celowa i konkretna) do pkt. 5 z Tabeli nr 2 - po 1 pkt za każdy argument F.(0-2) formułuje jeden poprawny argument, (np. istnieje olbrzymia potrzeba pracy w środowisku lokalnym) do pkt. 6 z Tabeli nr 2- po 1 pkt za każdy argument G.(0-1) używa formy artykułu prasowego- nadaje tytuł- 1 pkt 	0-13